

Amerika.

19de Aargang.

Madison, Wis., Fredag den 25de September 1903.

No. 78.

Norge.

Jørgen Moe.

"For halvhundredte Aar siden—fortæller S. Buch Frandsen i "Fjns Tid."—kom en Prest til Eggedal, nogle Mil fra Drammen, om hvem der fra hans tyveaarige Viiksomhed endnu gaar Sagn i Bygderne. Det var den bekjendte Digter Jørgen Moe, der i sine Ungdomsaar havde gjort sig berømt som Eventyr-samler, og som siden blev Biskop i Kristiansand. Da han blev ansat som reviderende Kapellan for Krødsherred, Sigdal og Eggedal, tog han sig af sit Embede med megen Æver. Og det var ikke Smaaturs, der her krævedes, naar han skulde særdes til Annekirken eller i Sognekud, thi et norsk Prestegjæld er stort; Eggedal alene er over fire Mil lang.

Moe kunde tage den fattigste Ligger ind i sin Stue og sætte ham ved sit Bord, og saa var det behageligt at være under Prestens milde Dine og kjærlige Ord; men naar der gik Bud efter en eller anden, hvem der skulde søes Tugt imod, da var det nok ikke morsomt for en saadan at komme i Prestens Stue

Jørgen Moe forstod sig paa Børn. Hans egne Børn havde for Stik at krybe op i Sengen til ham om Morgenen for at høre Historier, og denne Eventyr-samler kunde nok fortælle dem noget. Forresten havde han ogsaa selv skrevet Børnehistorier, og for Børnene i Sengen laavede han Historier paa staaende Fod. Han havde paa sit Bord om Natten to Nøgler til sit Skatthol; dem kaldte han store Pe'r Larsen og lille Pe'r Larsen, og mens han lod dem spadserere op og ned ad Dynen,

op paa Aasene, i Dalene, gik Fortællingen om dem til stor Morstak for det lille Publikum

Da Moe kom til Bygden havde han sagt til Klokkeren, at han ønskede Kirke døren lukket under Skriftemaalet, og det skede. En Søndag Morgen kom en af Bygdens rigeste Mænd og stærkeste Karle og finder Kirke døren stængt. Han banker paa som paa en anden Husdør, men denne vil ikke op. Saa giver han sig til at dundre, saa det durer over Nadværgjæsterne derinde; men ind slipper han ikke, før Skriftemaalet er til Ende. Han er rasende. Et Par Dage efter sender Presten Bud efter ham, skjøndt han ikke venter, at han vil komme; men han kommer. Saa staar der en Ramp i Prestens Stue mellem Aand og Krop. Den ene Gang efter den anden rejser Kampen sig for at slaa til, men hver Gang tvinger Presten ham ned igjen med sit Ords Magt. Da han endelig gaar bort og ned ad Trappen, er Bildskaben ligesom knækket.

Der kunde nok træffes Bildskab hos disse Folk. En Gang i et festligt Lag blev en af Gæsterne dødelig saaret, og ingen lod til at vide noget om, hvem Drabsmanden var, uden naturligvis den Saarede selv. Presten var hos ham paa det sidste og spurgte ham: "Ved Du, hvem det er, som er din Bane-mand?" "Ja!" "Vil Du ikke nævne ham?" "Det kan jeg ikke", sagde Manden. "Han skulde jo have sin Straf efter Lov og Ret, ved Du", sagde Presten. "Jeg synes ikke, jeg har tilgivet ham, hvis jeg nævnedes ham". "Saa saar det være", sagde Presten, og Manden døde. Ved Forhørene som paafulgte kom intet sikkert frem. Men et Par Aar efter da Moe paa sin Fod var paa Vej gennem Fjeldstoven til Eggedal,

ganske alene og langt fra Folk paa en øde Vej, mødte han den Mand som han havde mistænkt. Medens de saa faar og holder Snak sammen, vender Presten sig imod ham, ser ham ind i Dinene og siger: "Det var Dig, som dræbte Arne!" Den anden bliver bleg som et Lig, kan i lang Tid ikke faa et Ord frem, men siger endelig: "Hvordan tør Du sige slikt? Ved ikke Presten, at der er Straf for det?" "Jeg ved utryggelig sikkert, at Du er Draabsmanden", siger Presten. Den anden taler sig op og bliver helt rasende, til sidst griber han Kniven. "Du tror nok, vi er alene, Du!" siger Jørgen Moe, og da Manden vender sig for at se efter, spier han til: "Nei, her i Skoven er der ingen, men der sidder en", og saa peger han opad. Da kommer der slikt Rædsel over den anden, at han kastede Kniven og sprang i fuldt Løb ned gennem Skoven for at komme hjem

I en Læsebog, som bruges i de norske Skoler, er der et Stykke om Jørgen Moe, hvori det fortælles, at han som Biskop i Kristiansand, da han var aldrende og svagelig, kunde faa saa stærk en Længsel efter Børn, at han hød Byens Børn sammen hos sig. De smac kralede da op paa hans Knæ og paa hans Kng, og han forialte Eventyr.

Norske Børn bevarer Mindet om ham som den, der vandrer sømmelig over Fje de og Dale for at samle Eventyr, va gnedes om Morgenen med Eventyr paa Læberne og som gammel Mand sad med lyttende Børn paa Knæ og Skuldre.

Fra Fjeld og Fjord og Dal.

En gammel 90-aarig Arbejder i Aften, som skulde føre en Ko, var isf "B. S." berunder saa uheldig at falde, hvorved Roen traadte itu

hans Strubehoved. Lungerne fyldtes med Blod fra Saaret og han døde kort efter.

Egge Kirke har faaet en ny Alter-tavle, malet af Kunstneren Sinar Østti, skriver "Stenkjær Avis." Billebets Midtparti viser Frelseren paa Korset. Det væsentlige af den gamle Kamme og Ornamentier er benyttet ogsaa i den nye Alter-tavle.

En Banevogter ved Navn Arne Hanson blev forleden paa kjørt mellem Saaner og Vestby St. Banevogteren blev af Toget medtaget til Moss, hvor Læge blev hentet, der kun kunde konstatere at Døden allerede var indtruffet. Liget var frygtelig sønderfaldt. Manden var 58 Aar gl. og efterlader sig Kone og 9 Børn.

Arbejdet paa Jernbanebroen over Stenkjær-Elven drives nu med Kraft. Det søndre Landkar er muret i Hvide med Høivandsmærket, og Karret midt i Elven holder man paa med skriver "Stenkjær Avis". Stenene er tilhugne paa det Sted, hvor de er brudt, og føres nu paa Pramme op i Elven. Paa nordre Side arbejdes der med Muddering paa det Sted, hvor Landkarret skal støbes, ligesom Lømmermændene har travelt med at faa færdig den vældige Støbekasse. Denne er hele 8 Meter høi og ligesaa bred. Det bliver nok et vanskeligt Arbejde at faa denne Kolos ført ud i Elven til sin Plads.

I Drammen opkom der nylig Brand paa Holters Brug. Ilden forplantede sig paa Grund af den stærke Vind meget hurtigt. Holters og Rømtes Sagbrug nedbrændte totalt og en stor Del af Svendbys Trælastoplag strøg med. Staden anslaaes til en halv Million.

Overordentlig liberalt Tilbud.

Gjør det bekjendt i de videste Kredse,

at man heretter kan faa sit Adelsbrev "Snorre", en Bog paa 900 Sider med 400 Billeder, gødt indbundet, samt Bladet "Amerika" et helt Aar, alt portobetalt, ved at sende blot \$1.00 til Amerika Pub. Co., Madison, Wis. Dette gjælder baade nye og gamle Abonnenter, som betaler et Aar i forstud. Overordentlig liberalt Tilbud, ikke sandt?

Hvad Bjørnson er.

Svar til N. N. Dualey.

Gr. Redaktør!—Naar Gr. Dualey af Madison prøver paa at forsvare Bjørnson, saa burde han vogte sig vel, og tænke før han skriver, at ikke det sidste Ord staar det første ihjel.

Naar jeg spørger, hvad B. B. har gjort, som kan gjøre ham berettiget til en Bauta længe før sine Forjængere, som har arbejdet for Norges almindelige Vel, da gjør jeg det, fordi ingen Beretning fra Moder Norge har givet mig Svar, og intet i hans Bøger kan svare og intet af hans Arbejde har kunnet overbevise mig, hvorfor vi skal gaa forbi hine større og reise ham et Gresminde først. At Norge ikke har fri Stemmeret, er jo bekjendt. Er Dualey, at den norske Husmand, som ingen Fordeindom har, faar stemme? Desværre, hvad som for os eller et frit Folk er fri Stemmeret, har Norge endnu aldrig haft, og heller ikke takker vi B. B. for dens nuværende Lov om Stemmeret.

Det Arbejde, B. gjorde i 80 Aarene, mindes ogsaa jeg, da B. B. var i Fargo Vinteren 1882, hvor han til Folkets store Skuffelse talte om Stjernen og Konstitutionen, iftedetfor at tale det norske Folks Sag, og denne Dn, som nu skal reise ham en Bauta, forfulgte ham da i Gaderne med raadne Vg.

Var Bjørnson stor, da han tvang Richter til Selvmord? Var han stor den Tid han lærte og fik baade for og mod Rusland paa samme Tid. Hvad er en stor Mand? Det er en, som glimmer sig selv, medens han arbejder for sit Folks Fremskridt og Velfærd. Har du hørt, at B. B. nogenfinde har glemt sit eget indbildte store Jeg?

Dualey siger, "da Arbejderfjerne i et eller flere Fyrstikfabriker i Kristiania gik paa "Streik", var det Bjørnson, som talte deres Sag baade i Bladene og paa Møderne, og satte Subskriptionen igang for dem. Saadant er, hvad han har gjort, hvad han gjør nu, ved jeg ikke." Af ovenstaaende kan vi slutte, at Dualey ikke kjender stort til B. B., men vil alligevel forsvare ham, og det er dette vi vil fremhæve: hvad han var og hvad han er.

Saa lad os da engang for alle se, hvad han har været og hvad han er. Det burde være bekjendt, at Bjørnson intet ved om Teologi, men alligevel vilde han beskrive dens Rigtighed og tilintetgjøre den. I dette Arbejde steg B. B. ned fra sin Høide og er aldrig kommet op igjen. Efter mit Kjendskab til alle Nationer ifølge Traditionen, staar Norges Folk allerfremst til at elske og værne om sin Religion og Kristen-

dommen, hvorpaa der grunder sig alle dets civile Love saavel som dets Grundlov. De norske Mænd vogter sig vel for ikke at støde an mod den moralske Lov med sine verdslige, thi Kristendommen er for dem det første, det bedste og det sidste, deres helligste og ædlest, og dette ved B. B., men dette vilde han rive ned, uden at kunne give noget ifteden.

Kan "Synnøve Solbakken", "Arne", eller "En glad Gut" erstatte Bibelen, de lutheriske Troesbetjendelser, Konfessionformelen, eller de mindre Kirkens Lærebøger? Kan Jhsens Per Synt eller Samsfundets Støtter give Norges Folk det Saligheds Haab, som Kirken og Teologien. Sandelig, de er store nok til at rive ned, men for smaa til at reise noget nyt i denne Retning, og da vil jeg sige de er dumme, iftedetfor store.

Thi har du engang taget Troen og Kristendommen fra det norske Folk, saa vil alt dit og Bjørnsons Arbejde blive til intet, thi al No og Orden vilde forsvinde. Folket, som kom til Mistro og Tvil paa dette ene store, vilde aldrig motage noget andet, og den, som ikke frygter den moralske Lov, frygter aldrig den verdslige. Her ser vi, hvad Bjørnson og Jhsen vilde gjøre Norge til; de vilde gjøre Norge til en Dyrerhave, hvor den stærkeste tog alt; men dette har Bjørnson og Jhsen vel aldrig tænkt over; de havde alt for travlt med Tanken paa sit eget store Jeg. Dog det stemmer. Bjørnson overfalte jo Jagersoll; han tilbød ham og raadede andre at gjøre det samme, og Jagersoll troede hverken paa Himmel eller Helvede. Naar han døde, saa døde han som en Hund. Thi for ham var der ikke noget Aandens Rige, og naar Bjørnson ivrer saa for denne Lære, saa lad os antage, at naar han dør, saa dør han som et Dyr, og vi reiser ingen Bauta for et Dyr, eller hvad?

Bjørnson arbejder dog mest for sin egen Berømmelse i Gertitiden saa vel som i Nutiden, men som jeg har sagt, hans Politikk og alt hans Arbejde vilde være forgjæves uden Kristendom; thi den er jo Udgangspunktet og Grundvolden for alt, baade i Stat og i Kirke. Det er derefter vi retter os og maa rette os i alle vore Handlinger og Gjøremaal; foruden Troen paa hint vilde alt ramle overende og Bjørnson med, og ingen Bauta vilde reises over ham eller for ham.

Ja, sli en Mand er B. Hans Tanker har ikke strakt sig langt, naar noget saadant kan forekomme, da kom nok ikke Reiseren til at saa, hvad Reiserens er, og heller ikke Bjørnson, hvad Bjørnsons er.

Kjære Gr. Dualey! det er ikke vi, som vil frarøve ham alt; han gjør

det jo selv, som jeg allerede har anført. Skal vi diskutere Bjørnsons Literatur og alt hans Arbejde, saa kommer vi ogsaa til den, hvis Indflydelse er skadelig paa Religionen og Moralens, og hvorledes vil du og Bjørnson eller hele Verden leve uden Moralens, som er nedlagt i Kirkens Bøger. Kan Bjørnson eller Jhsen give Lovregler, som er bedre end Bibelens? den, som siger: "du skal elske din Næste som dig selv", "du skal ikke slaa ihjel", "ikke tage andres Gods" etc., etc. Kan han give noget bedre ifteden? Tager han det bort, hvad skal saa Arbejderbevægelsen støtte sig til? Er ikke Bjørnson større, da vil jeg ikke nævne ham mere.

Og nu, hvad Biblioteker og Parter angaar, saa er det vel muligt, at de rige har saadant som privat Eiendom, men de fattige har ikke, og heller ikke Raad eller Tid til at valfarte til andre, og for trætte, til at læse efter Dagens Stræb.

Nu, Gr. Dualey, betænk dig vel, fjærend du forsvare B. B. Hvad i Verden Bjørnson end har gjort eller kommer til at gjøre, det tilintetgjører han jo igjen ved sit dumme Anfald paa Kristendommen. Vi har meget andet at ansøre mod ham, men dette er af en saa alvorlig Beskaffenhed, at vi maa hntes over hans egen Dumhed og Arbejde.

Nu er jo B. Høiremand. Nu river han ogsaa ned sit eget politiske Arbejde. Han var ingen Jaabæk. Han havde ikke Kraft nok til at ende en god Gjering.

Med Agtelse

Selvtænkter.

Et storartet Tilbud

"Kvinden og Hjemmet" og "Bort Bibliothek", der nu er i sin 15de Aarg. og udkommer med 40 store Sider i et Dplag af 72.000 Exemplarer hver Maaned, er det eneste Kvindeblad i vort Sprog i Landet. Dets Indhold er til Glæde, Opmuntring og Lærdom for hele Familien; thi ved Siden af velvillig indsendte Bidrag har Bladets Redaktør, Mrs. Ida Hanson, sikret sig gode Medarbejdere. Subskriptionen er 50c pr. Aar. For end hberligere at forøge vor Læsekrebs gjør vi nu "Amerika's" Læsere følgende udmærkede Tilbud:

For 25c i Frimærker, indsendt med dette Avertissement før den 30te Septbr., vil vi levere eder "Kvinden og Hjemmet" og "Bort Bibliothek" et Aar og desuden "Kvinden og Hjemmet's" Naaleubstyr, bestaaende af 100 forterede Synaale, 14 forterede Stoppenaale og en Træknaal. Prøvenummer frit. Skriv strax til

"Kvinden og Hjemmet", Cedar Rapids, Iowa.

Alle slags haardt Kul havet bestandig paa Haanden hos

COOLEY'S

Det bedste Smedekul og Dampkul, Kalk, Milwaukee, Louisville og Port. land Cement, almindelig Mursten, ulfaste Mursten, Fire Clay, Kloal. rør samt Drain Tile.

Don't Despair

Many people wasting away and dying of Catarrh, Consumption, Cancer, Scrofula, Kidney and Liver Complaints and blood disorders of every name and nature, who might live a good old age in health and happiness.

Disease, fermentation and decay are caused by microbes and germ life; when these organic pests are destroyed there can be no sickness. That is why Radam's Microbe Killer makes sick people well all over by making every drop of blood in their veins healthy. And who among Americans can say he is not afflicted with some trouble due to impure blood?

Radam's Microbe Killer

is an antiseptic remedy which stops the wasting of the tissues, destroys the lurking germs of disease, purifies the blood and CURES Consumption, Cancer, Catarrh, Dyspepsia, Stomach and Liver Troubles, Scrofula, Eczema and all Eruptions, Rheumatism, Tumors and Swellings, Diabetes, Bright's Disease, Piles—in truth, any disease caused by a disordered system or impure blood. You drink it.

Numberless cures can be cited in every city of importance on this globe, and in almost every hamlet in the West there are people who know of the blessings that follow the faithful use of this powerful germ destroyer.

In case of sickness this remedy should be applied immediately. Don't defer the trial until there is no hope. Write us for free book and advice at once or call at office of

Write for Radam's Microbe Killer Co., Free Book. 169 S. Canal St., Chicago, or

Hollister Drug Co.,
Sole Agents,
MADISON, Wis.

Dr. J. S. JOHNSON
NORSK ØIENLÆGE.

Behandler kun Øien- Øren og Næsesygdomme. Forhenv. Øienlæge ved Michigan Statsuniversitet og Hospital i Ann Arbor.

ST. PAUL, MINN.,
596 & 597 Euclidott Arcade
Indgang fra Roberts St., mellem 4th og 5th.
Kontortid: 10-12 Form. og 2-4 Efterm.

Ullertavler.

Hvor man ønsker Ullertavler for sine Kirker, bør man henvende sig til den bekjendte, dygtige Kunstmaaler

Lars Hautaneis,

hvis Adresse er Madison, Wis. "Amerika" anbefaler ham paa det bedste.

**Paa Mrs. Guri Gyver-
sons 70aarige Fødselsdag
1ste Oktober 1903.**

Gode Gud og Fader! vær
Hos alle med din Naade nær;
Lad Lyset skinne i hvert Hjem,
Da vil vi sikkert komme frem.

Udi dit Ord vi læse kan,
At ingen er saa god som han;
Den, du os gav til Frelser sand,
Din egen Søn, fand Gud og Mand.

Alv al vor Egervilje væk,
Gjør os i Kjerlighed stærk;
At vi dig elste maa med Fliid,
Dg vel anvende al vor Lid.

I Verden er der ibel Sorg,
Men du, som bor i Himlens Borg,
Kan hjælpe arme Syndere did,
Som bede dig derom med Fliid.

Store Gud og Frelsermand!
Skjænt du os selv din egen Haand,
At vi i Fred og Kjerlighed
Maa elste dig, som for os led.

Hdmng være maa vi dog,
Ehi saa der læses i din Bog;
At hoo der hdmng være vil,
San vundet har det store Spil.

Del er nu ingen Mand paa Jord,
Stærk af sig selv til Herrens Ord
At fyldestgjøre, naar du el,
Ham viser paa den rette Ve.

Et Helligaandens Værk det er,
At lænde Troen ren og fjer,
Dg lad ham kun dit Sind indtage,
Da vil du nyde gode Dage.

Rosværdig er da alt dit Værk,
Naar du af Manden gjøres stærk;
Ehi han, og kun alene han
Kan gjøre dig til en Subs Ven.

Som Natten albrig er saa sort,
Den dog for Dagen viger bort;
Saa maa dog Menneskets mørke Sind,
Saa Lys, naar Manden kommer ind.

O, Herre Gud, skjænt hende du,
Hvis Fødselsdag vi fejre nu,
Sand Lykke og et freidigt Mod,
Ehi dette ere Gaver god.

Nu Tak for mig og mine da!
Nu vandrer vi saa hjem herfra;
Dg Tak for alt, hvad I har gjort,
Det mindes vi, naar vi gaar bort.
Bernhard Stoltenberg.

DR. F. MOELLER

Korff Landlæge.

DE FOREST, - - - WIS.

**Nogle Canter ved Nils Rod-
stads Ligbaare.**

(Af Jver Kleven.)

Ell din Gud du er kaldt hjem,
Faaet Krans af Palmeløv,
Vi alle dine staar nu igjen
Dg hulker ved dit Svøb.

Her er din Far, din Mor, din Slægt,
Samt dine Kjennte i Lærlighed,
Med Hjertet klemt og Rinden bleg,
Af Sorg og Savnets Bitterhed.

Du var ren, med Hjerter stort,
Derfor fik vi dig saa kjær,
Men hastigt blev du rykket bort,
Fra denne Jordens Hær.

Karst og sund med Unglings Hjerter,
Du gik ud fra Faderhujet her;
Du aned' intet ondt at træffe,
Lænte mindst, at Døden var saa nær.

Dine Forældre takker dig ijer,
For hvad du for dem var her:
En Søn og Bror, saa god og kjær,
En Søn saa tro og hær.

Dine Pligter du altid udførte
I Trofast og i Hengivenhed;
Albrig noget du forsømte,
Gjorde din Pligt i Trofasthighed.

Dine Forældre du altid glæded',
Fra den Dag da du var ung;

Ja, op til den Dag, da du var kalded'
Derfor blev Skilsmisjen for dem saa tung

Men sørg ikke Søfend' og Forældre,
Gud har altid sine vise Veie,
Dg styrer alting til det bedre,
Har os og alting i sit Eie.

Vi tror og haaber, at du vær Gud,
Har naadig dig til sig tat,
Saa at, om du synded' mod hans Bud,
Han har dig det forladt.

Gud, hjælp at vi som gaar nu her,
Maa flittig bruge vor Naadens Lid,
At vi og med den udvalgte Hær,
Kan møde vor Herte og Frelser blid.

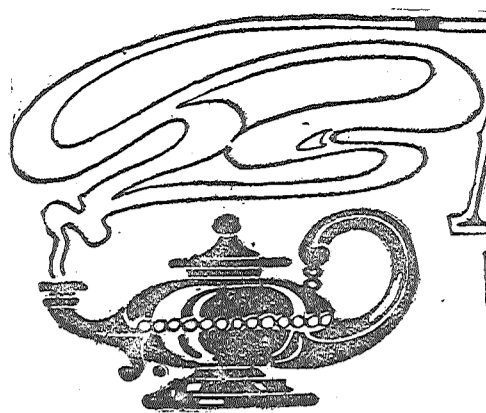
Vi haaber saa, at vi engang,
Faar møde med dig hift,
Hvor Savnet slukkes ud engang,
Jubelsang afløser al vor Drift.

ATWOOD, LARSON & CO.
Etableret 1887.

Modtager Farmprodukter, Hvede,
Bhg, Havre, Lin, Hø osv. paa
Kommission. Høieste Markedspris
for, østblikkelig Betaling. Skriv efter
vor daglige Markedsliste. Vi henviser til
Exchange Bank.
512 Board of Trade. Duluth, Minn.

G. O. P.: — "Jeg orkede ikke at bære paa dem længere. Pengene fra Bogkompanierne, Levebrødsfolkene, Reformhylleri og saa Bryan atpaa, nei, det blev mig en for tung Byrde, og saa kastede jeg dem af."

ALBION ACADEMY FOR HALF GREAT ME

ALBION STUDENTS AND ALUMNI.

Senator Knute Nelson, Minnesota.
Rasmus B. Anderson, Norse scholar and writer.
Hon. Alva Adams, twice governor of Colorado.
Congressman H. C. Adams, Wisconsin.
Hon. C. V. Bardeen, late Justice Wisconsin Supreme court.
Hon. W. C. Silverthorn, Judge Circuit court, Wausau, Wis.
Judge B. A. Barlow, Jamestown, N. Y.
Prof. S. F. A. Pyre, University of Wisconsin.
Dr. L. R. Head, Madison, Wis.
Senator W. G. Bissell, Lodi, Wis.
Gen. J. A. Williams, Lake Mills, Wis.
Assemblyman T. G. Thompson, Dane county, Wis.
The late Dr. A. L. Hollo, Stoughton, Wis.
Sylvanus Ames, superintendent of schools, Dane county, Wis.

By M. W. ODLAND.

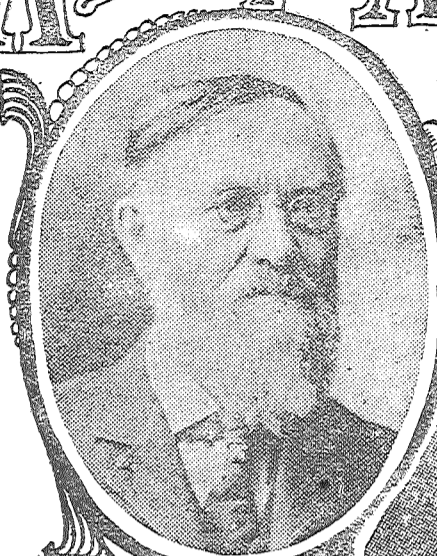
In the heart of the quaint village of Albion, Dane county, Wis., three miles north of Edgerton, and nine miles east of Stoughton, is situated one of the oldest and, in many ways, one of the most noteworthy institutions of higher learning west of Lake Michigan. It is housed in three large, antique brick buildings, and is surrounded by a beautiful campus, delightfully fresh and green with a luxuriant growth of clover and blue grass, and adorned by rows of lusty maples and graceful elms. Everything about the institution is peculiarly idyllic and harmonious. The peaceful, lovely village, undisturbed by the din of busy industries or of the clamor of locomotives, clustered about the large, rectangular campus, and surrounded by some of the most charming and productive farm land in southern Wisconsin forms an appropriate setting for this unique haunt of learning.

The official name of the institution is the "H. A. Preus Lutheran academy," but it used to be known as "Albion academy," and is so called by people in general today.

MULTUM IN PARVO.

The academy is small in comparison with the great universities, colleges, and high schools of the present, and is little discussed in educational circles, but the time was when its renown was scarcely inferior to that of Beloit college or the State university. Young men and women from remote parts came in quest of learning to this institution, and are now scattered all over the northwest, filling positions of usefulness and honor.

The history of Albion academy, with its numerous traditions, is full

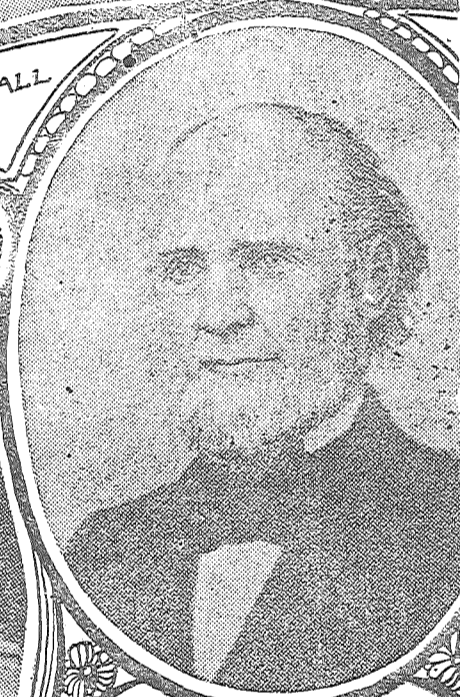
PROF
R. B. ANDERSON.
ALUMNUS

SCIENCE HALL

CAMPUS

C. R. HEAD
FOUNDER
OF ALBION ACADEMY.

of interest and charm. The story of its beginning and the first years of trial, as told by one of the founders, reminds one of the beginning of Harvard or Yale. It is a story of rare devotion and sacrifice. The school was organized as far back as 1853, and is probably the oldest institution of higher learning in the state except Beloit college and the University of Wisconsin. It was founded by the Northwestern Association of Seventh Day Baptists, who were numerous in the surrounding country at that time, having emigrated from western New York and Rhode Island. It was not, however, a sectarian institution, students of all denominations being welcome, and many of the teachers were not Seventh Day Baptists. The funds for the erection of the buildings and for the support of the school were raised by private subscription, and great was the power of self-sacrifice shown by the people of Albion.

CREDIT DUE DR. C. R. HEAD.

Dr. C. R. Head was the chief promoter in the work of establishing and upbuilding the academy, serving as president of the board of directors for thirty-five years. He was born in 1820 in New York state, and received a thorough medical education at the College of Physicians and Surgeons in New York City. He served several terms in the Wisconsin assembly during the fifties and sixties, lending his ardent support to all measures promoting the welfare of educational institutions. He still lives at Albion, a grand old man, and takes a lively interest in the welfare of the academy, although it has passed from the control of his church. One of his children is the well known Madison physician, L. R. Head, formerly superintendent of the Mendota hospital for the insane.

Dr. Head gave to the academy much of his time and his means. The brick used in constructing two of the buildings were made on his farm,

at his expense. A touching story of his devotion to the school is told. He had planned to build a more comfortable home for himself and family and hauled to his farm a large quantity of lumber. When he was about to begin the construction of the new dwelling, word reached him that work on the new academy building had to be stayed for want of funds to buy lumber. Dr. Head did not hesitate what to do. To him it seemed that the institution he loved so well should have a new home rather than himself, and he immediately turned the lumber over to the men erecting the academy building.

Other men, beside Dr. Head, active in building up the school, sacrificing time, labor, and money for its sake, were D. J. Green, J. Saunders, Daniel Coon, J. M. Wood, and R. B. Anderson. They secured a tract of twelve acres for a campus, and expended about \$25,000, besides labor and material, for buildings. The first of these, now known as Chapel or North

A CENTURY MADE OF

PROF.
D. G. RISTAD,
PRINCIPAL

CHAPEL HALL

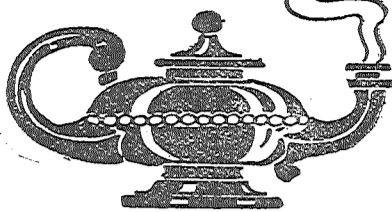
LADIES
HALL

hall, a three-story edifice of red brick with a pyramidal roof, surmounted by a small cupola, was erected in 1854. Main or Ladies' hall, a four-story building of white brick, was constructed the following year; and Science or South hall, a three-story brick structure, also of white brick, was built in 1868. These three temples of learning were well and durably built. There is not a crevice in their walls, and the floors are just as firm as the floor of a solid modern building. Though severely simple in their architecture, these edifices have a style of their own, possessing a certain dignity and impressiveness peculiar to stern simplicity and old age.

The first principal of Albion academy was T. R. Williams, a graduate of Union college, Schenectady, N. Y. He was a thorough scholar and efficient teacher. Under his direction the school grew rapidly, over one hundred students enrolling the first year, 1854-5. Besides Prof. Williams,

there were two instructors, a preceptor, and a teacher of music. A collegiate course was offered, leading to the degree of bachelor of philosophy.

The man whose name is most closely linked with that of Albion academy as a teacher is Prof. A. R. Cornwall. He was at the head of the institution for about twenty years and exercised great influence upon both students and teachers. During his administration the school enjoyed its greatest fame, and served its greatest usefulness. It had a faculty at one time of fourteen instructors and an attendance of about 200 students. Within its own sphere it exercised a usefulness as great, perhaps, as did the state university or Beloit college, and had a larger attendance. In those days there were but few high schools or academies west of Chicago, and to Albion came students, not only from the surrounding farms and neighboring villages, but from all parts of the state and from other states. And the

students loved the institution with an intense love. They were extended helping hands by the teachers and the people of the village. It was a rule that no poor student, with insufficient funds to take a course of study, should be turned away. He was helped to make his way—he had to be helped! It was impossible that he should be denied an education.

HAS FAMOUS ALUMNI.

If it is fair to judge the merit of an institution of higher learning by its alumni, then Albion academy takes rank among the highest. It counts among its alumni or former students some of the most distinguished men in the west. It has sent forth into the world young men who have served as judges, professors, congressmen, governors, United States senators. In September, 1858, there came to the home of Dr. C. R. Head a lad of fifteen, who bashfully inquired for the president of the board of directors. He wanted to enter the academy in October, he said, but he had no money. Was it possible for the president to give him something to do to pay his way? Dr. Head admired the appearance of the bashful boy; he looked bright and ambitious. The kind man told him to come right along and when school opened he would be provided for. The boy came in due time from his home twelve miles away, riding in an ox cart, the wheels of which were sections of a large tree. In this rude vehicle the boy brought enough provisions to last him several weeks and thus saved the expense of a board bill. He was given work as janitor in one of the buildings. He was an unusually eager persistent student. He carried his book with him when he rang the bell as janitor and read from it while he pulled the rope. When the war broke out he enlisted and was in the field four years serving as a private most of the time. Upon his return home he reentered the academy and completed his course in 1866. Since leaving his alma mater he has served three terms in congress, one term as governor of a great state, and he is now one of the leaders in the United States senate. His name is Knute Nelson.

Another alumnus of Albion academy, even more famous than Senator Nelson perhaps, is Prof. Rasmus B. Anderson, the great Norse scholar, author of widely read books, former minister to Denmark, and editor of the influential Norwegian weekly, *Amerika*, published in Madison. He became an alumnus of the academy in 1867 and was professor in the institution several years. It was through his efforts that South hall was built.

Among other students of Albion, who have risen to prominence, the following may be mentioned: The Hon. Alva Adams, twice elected governor of Col-

orado and a brilliant orator of wide reputation; the Hon. H. C. Adams, member of congress from Wisconsin; the Hon. C. V. Bardeen, late justice of the Supreme court of Wisconsin; the Hon. W. C. Silverthorn, judge of Circuit court, Wausau, and democratic nominee for governor in 1896; Prof. J. Q. Emery, dairy and food commissioner of Wisconsin and formerly state superintendent; the Hon. B. A. Barlow, judge at Jamestown, N. Y.; Prof. J. F. A. Pyre of the University of Wisconsin; Dr. L. R. Head of Madison; Senator W. G. Bissell of Lodi, Wis.; Gen. G. A. Williams of Lake Mills, Wis.; the Hon. T. G. Thompson, the prominent Dane county assemblyman; Dr. A. L. Holo of Stoughton, Wis.; and Sylvanus Ames, superintendent of schools, Dane county.

After about twenty years of eminent success and usefulness, Albion academy began to lose its popularity. Trouble and dissensions arose among its devoted supporters, the Seventh Day Baptists. The principals who succeeded Prof. Cornwall, Edwin Marsh, Edwin Williams and S. H. Maxon, strove manfully to maintain the high standard of the institution and to breathe into it new life and vigor, but their efforts were in vain. The numerous high schools that had been established in its territory seriously cut down the attendance, and in 1888 the doors of the once popular institution were closed. It was a sad day for Dr. C. R. Head and others, who had sacrificed so much in its behalf. For eight years the three temples of learning stood empty and deserted, sad memorials of a glory that had passed away. In 1896 the buildings and campus were sold by the Seventh Day Baptists to Prof. Peter Hendrickson, formerly of Beloit college, for the pitiful sum of \$1,200, less than one twentieth of their actual value! For five years Prof. Hendrickson conducted a private academy in the buildings, but in spite of the fact that he was an educator of reputation, and although he exerted himself to the utmost to start the institution on a new career of prosperity and usefulness, his work was doomed to fail.

NORWEGIANS SAVE SCHOOL FROM DECAY.

The doors of the school seemed once more about to close when a powerful friend of education came to the rescue. It was the Norwegian Lutheran synod, which owns and maintains fourteen academies, seminaries, and colleges, in six different states, for the proper training of Lutheran boys and girls. The grounds and buildings of the old institution became the property of the "H. A. Preus Lutheran Academy corporation," consisting of the congregations at Deerfield, West Koshkonong, East Koshkonong, Rockdale, Madison, McFarland, Cambridge, Edgerton, Orfordville, Beloit, Spring Prairie, De Forest, Rio and Stoughton, all in Wisconsin, and at Capron and Lee, Ill.

From these sixteen congregations a board of six directors was selected, composed of the Rev. J. Halvorson, the Hon. John Ollis, the Rev. J. Linnevold, the Hon. Andrew Jenson, Martin Mason, and Samuel Lampson. At the suggestion of Prof. R. B. Anderson, the name of the school was changed from "Albion academy" to the "H. A. Preus Lutheran academy."

The old institution has now been

maintained for two years by the congregations named above, and gives evidence of having regained its old time strength. During the last school year 114 students were enrolled, gathered from various parts of southern Wisconsin and northern Illinois. Three courses are offered, the academic, three years; the college preparatory, four years; the normal, three years.

HIGH ATTAINMENTS OF PRESENT PRINCIPAL.

The principal of the academy is Prof. D. G. Ristad, a man eminently fitted for the position, to whom Prof. J. Q. Emery, at the dedication of the school in 1901, paid this glowing tribute: "Prof. Ristad is a man of splendid intellectual attainments, broad Christian training, a high moral purpose, and of wide experience in educational work, thus making an ideal principal for a school whose reputation is based upon the merit of its work and not upon the greatness of its establishment."

Prof. Ristad has a staff of seven teachers associated with him, all carefully trained for their work, enthusiastic, industrious. They have revived among the students the old spirit of devotion to the institution; and the traditions of the past, when Knute Nelson, R. B. Anderson, Alva Adams, H. C. Adams and other distinguished alumni were students, serve as an inspiration to the instructors as well as the instructed. Perhaps—the thought is inspiring—among the boys now enrolled as students there are professors, jurists, authors and statesmen in embryo, who will give to "Old Albion" in the twentieth century a renown commensurate with its fame during the nineteenth. Its beautiful, idyllic environment and its romantic, inspiring history make it a unique institution among the schools of the west—an ideal gathering place for boys and girls eager to lay the foundation of a generous Christian education.

ROVELSTAD BROS.
Jewelers, Elgin, Ill.

Vi kan spare Dem Penge
—paa—
Uhre, Kjæder, Ringe, Sølvvarer etc. Vår nye Katalog (80 Sider) sendes frit til enhver.

The Capital City Bank

Direktører: J. W. Hobbs, Præsident og Kasserer; E. M. Fay, Vice-Præs.; Jos. Hausmann; Wm. Jacobs; M. S. Klauber; Carl A. Johnson; A. S. Hollister; Wm. J. Hobbs, Assjt. Kasserer.

Danmark.

De vestindiske Der.

London Times' Korrespondent i Kjøbenhavn siger i et Telegram af den 12te ds., at den Kommission, som blev sendt for at undersøge Forholdene paa de danske-vestindiske Der, har afgivet sin Rapport, der er mere optimistisk, end man havde ventet.

Kommissionen tror, at det ved Hjælp af administrative Reforme kan gjenoprettes finansiell Stabilitet. De foreslaar begunstigende Behandling af vestindisk Sukker i Danmark, forsaavidt dette ikke kommer i Strid med Brüssels Sukkerkonvention: Udbedring af Havnen ved St. Thomas, indbefattet nye Dokke, som det freerholdes bør fuldføres for den mellemamerikanske Kanal, samt Indførelse af dansk istedenfor amerikansk Mgntning. Det foreslaaes ogsaa, at Derne bliver repræsenterede i den danske Rigsdag ved to Sæder i Folketinget og et i Landstinget.

De Uviser, som ifjor anbefalede Salget af Derne, indrømmer nu, at Kommissionen har gjort nyttigt Arbejde. Det forventes, at Regjeringen i næste Sæktion af Rigsdagen vil indbringe et Forslag om Reforme i dansk Vestindien baseret paa Kommissionens Rapport.

Hans Egedes første Bolig paa Grønland funden.

Kaptein Daniel Bruun har paa sin arkæologiske Rejse paa Grønland bl. a. fundet Hans Egedes første Bolig paa en af Udværerne ved Godthaab, andet Steds end tidligere antaget og i frøgtelig øde Omgivelser. Hundrede af gamle Eskimoboplader fra hedens Tid ligger langs hele Grønlands Sydvestkyst, dog særlig i Skjærgaarden ud for Godthaab. Store Vandringer har sikkert fundet Sted fra Nord med Baade langs Vestkysten og Østkysten og rimeligvis fra denne videre om Vestkysten.

"Vestbygden" har hovedsagelig ligget i Fjordene ved Godthaab, hvor nu i alt er konstateret henved 70 Gaarde med Boliger, Stalde osv. som paa Island. Eskimoerne har fjernet alle Esterladestaber fra Hansens Feltpladser. De bevarer Mindet om ham med største Interesse og har gientagne Gange fulgt hans Vej gennem Aulmannsdalen til op paa Isen. Det myldrer af Rensdyr i Engene der omkring. I Fjor skød feat Mænd 50 paa en Tur. Rensdyr har i de senere Aar vist sig i stor Mængde i Godthaabsegene.

"Aulmannsbarden", som Bruun byggede til Minde, vil senere blive forsynet med en hugget Indskrift.

Husdyrknokterne er de første, som nogenfinde er hjembragte fra Vesterbygdens Gaarde.

Norden paa Verdensudstillingen i St. Louis.

"Sorg Amtst." skriver: Den danske Regjering har, som i sin Tid omtalt,

udnævnt Hr. William Krup til Danmarks Generalkommissær paa St. Louis-Udstillingen.

Der skal blandt andet udstilles Modeler af de store og smaa Færger, som seiler eller skal seile mellem Fyn og Sjælland og mellem Gedser og Warnebynde. Muligvis vil Frihavnen ogsaa blive udstillet, og ligeledes haaber man paa, at Finsens Vhskstitut faar en Udstilling. I Sverrig er der en meget stærkt voxende Interesse for Udstillingen. Sverrig faar sin egen Pavillon i Lighed med de fleste andre Lande. Da de Penge, man i Sverrig har til at bestride Udgifterne med, ikke tillader, at man bekoster en saadan Pavillon, har en meget rig Svensk-Amerikaner i Minneapolis lovet at skaffe Penge. Man har tænkt at bygge en svensk Herregaardsbygning, der indvendig er prydet med Billeder fra Sverrigs Historie.

Smaa nyt.

I Følge "Aarhus Stiftst." skal der indlægges elektrisk Lys i Domkirken.

Syv Murere og Lømrere, der arbejdede paa den danske Frimenighedskirke i Aabenraa, blev den 5te Septem-ber udstiftet af Byen.

Til Vhskstitut i Hadsten er der allerede tegnet et Tilskud af 4000 Kr., og man venter nu kun paa Tilsgn om Statsstilskud for lat paabegynde Opførelsen af Bygningerne.

Agent Richter, Storehedinge, har i Anledning af sit 25 Aars Borgerjubelium stænkent 1000 Kr. til Børneasylet i Storehedinge, 1000 Kr. til den tekniske Skole, 500 Kr. til Menighedsdiakonistiftelsen og 500 Kr. til den fri Fattigkasse.

Huskæster Rasmus Ottosen og Hustru, Bjærnes Husby, der i Foraaret fejrede Guldbryllup, har ifølge "Voll. Falk. Stiftst." forrige Tirsdag faaet indhøstet. De to raske gamle Folk har uden fremmed Hjælp udført alt Høstarbejdet paa den 6 Tdr. Land store Jordlod.

Paa Ebeltoft Kirkegaard findes en stor Marmorplade med følgende Indskrift:

"Her gjemmes Støbet af Fattiglem Christian Martin Severin Levengreen, almindelig bekendt under Navnet "Tosse-Christian", født i Kjøbenhavn den 4de November 1814 død i Ebeltoft 13de Februar 1885. — Saa mangen Sjæl til Moro og ingen til Fortræd vandred han gennem Livet, og paa hans Hvilested reistes ham i Venlighed et Minde af Borgere i Ebeltoft."

En af de skønneste Broer i Danmark er den forleden fuldendte Jernbanebro over Stensballefund. Den har kostet 50,000 Kr., er leveret af Firmaet

Saabye & Berche, Frederiksberg, og har ifølge "Horsens Avis" en Længde af 46 Fod og en Vægt af godt 27,000 Pd. Den hviler paa 12 Fods Granitpiller med 3 Fods Granitunderlag samt 30 Fods Pæle, der er nedrammede i Bunden. Til Brodækket er anvendt 9 Tommers Planker.

Et alvorligt Spørgsmaal.

Det er et Karaktertræk hos de Herrer Medicinere, at de kun altfor hurtigt er beredt til at gribe til Anvæn, naar de er kommen til Enden af deres allopatiske Videnskab. Hr. J. Hoelhus, 1607 Kentucky St., Louisville, Ky., beretter følgende, der vil illustrere det her anførte. "En Bekjendt af mig, en Farmer, havde en Søn, der paadrog sig en Sogdom i Blæren. Underlivet svulmede op, og han led store Smertes. Lægerne blev interesseret i hans Tilfælde, og efter maanedslang resultatløs Behandling erklærede de, at kun en Operation kunde redde den lille Patients Liv. Forældrene vilde dog ikke give sit Samtykke hertil, men fulgte mit Raad og begyndte at give Patienten Kuriko og brugte Ole-Oid udbendig. Resultatet var forbausende. Bedring indtraadte. Hævelsen gik ned, og den Lille er idag frisk og stærk til Forældrenes store Glæde." Dr. Peter's Kuriko kan ikke erholdes paa Apoteker, men sælges af Lokalagenter eller direkte fra Fabrikanten, Dr. Peter Fahrney, 112-114 So. Hogue Ave., Chicago, Ill.

Pianocor Orgler

Kun giv mig Befaling
Allat gibe Dødsninges
angeseende Brøder og Sø-
dalingsskoleaar, og man
skal finde, at ingen har
bedre Betingelser at til-
byde.
Udvis naar De træder
ind i de gamle, gamle
eller nye Orgel.
Carl Rungland
Minneapolis Music
Company,
107 Nicollet Avenue
Chicago, Ill.

Rentschler's Green House

Telefon 179.

Alle Slags Blomster ordne til Fester
: : Begravelse : :

Cor. Williamson and Baldwin Streets,
MADISON, WIS.

Dr. J. L. URHEIM

Bolig: 933 W. Division St., Chicago.
Kontortid: Ell 9 Form., 1-2 og 6-8 Efterm.
Norske Læge.
Besøgende Læge ved Cook County Hospital.
Specialitet: Kroniske Sogdomme.

Dr. J. W. Vance

Specialist.
Smertefri Behandling af
Piles, Fistler, Hemer og Sår
i Rektum.
En Bog, om Sogdomme i Rektum sendes frit.
Office 298 S. Fairchild St., Madison Wis.

Den Skotske Kvinde paa Tjele.

Billedet fra Reformationstiden.

— af —

H. F. Wald.

(Fortsættelse.)

"Dermed har det ingen Rød," svarede Knud; "dog om saa var, bedre er Mand hus- og pengeløs end Hus og Penge mandløs.

"Jeg har eders Moder for kjær," sagde Hans, "til at vredes paa eder for eders ufind'ge Daarfab."

Knud var ikke ganske ubidende om hvad Hans Thordsen førte i sit Skjold. Han havde hørt mumle om, at Hans havde hans Moder kjær, og at hans hedengangne Fader var bleven skinsyg derover.

"Det fattedes kun," sagde han og blev blussende rød, "at I skulde drifte eder til at løfte eders Dine til min Moder! For Sanden, Hans Thordsen, jeg kunde løfte at krydse min Klinge med eders for det Ord's Skyld, at I har min Moder kjær!"

"Var jeg et 'ungt Bruschoved som I Knud," svarede Hans koldblodig, "havde en af os for længe siden ligget blodig her paa Beien. Naaste vilde det blevet eder, da I nok skulde faa at mærke, at jeg evner at overvinde Mand i Tvekamp, end fige Dreng. Da skulde I ogsaa komme til at sande, at Gud Herren skabte os lige og ens, og at den Mand, som kaldes ufri, ikke sit dummere Die eller flappere Arm end den, som kalder sig fri. Dog deraf bliver der intet; thi jeg løfter ikke Bøerge mod Genete Jakobsdatters Søn."

"Nu, ved min Helgen!" udbrød Knud, "da ser jeg helst ikke tiere saa from en Mand's Afsyn. Drag nu eders egen Kaas, jeg min!"

Da Knud havde sagt dette, dreiede han sin Hest om ad en Stovvei og red uden Farvel op ad Aasen til.

Hans blev holdende et Dieblis og stirrede efter ham. Saa gav han sin Hest af Sporerne og red videre ad Rye til med bitre Følser i sit Hjerte. Han følte dybt den fri Stands Overmod og sin egen Stands Dmuygelse. Han havde hørt til dem, der af den nye Lære havde haabet Frihed, større Rigdom og Retfærdighed i Samskundsforholdene; men han begyndte allerede at skjønne, at det kun var en taabelig Indbildning. Knud havde Ret; selv om han var en Slegfredsøn, løb der dog adelig blod i hans Aarer, han regnedes trods sin mislige Stilling for en bedre Mand end Hans Thordsen, der var af en ringere Art. Hans grundede mod i Gu over Menneskenes Brangfind og Uretfærdighed, mens Knud red freidig op ad Aasen til og sagde til sig selv:

"Det skal aldrig ske, at en Træl fanger Held at kalde mig Søn! Jeg vil advare Vigand, lad saa før Nonnerne have Moder og hendes Formue!

Femte Kapitel.

Gæltigheds-Ørøne.

Medens Knud fra det lille Kloster drog ud i Verden, fuld af høit Mod og fremdeles rede til at løbe Panden mod enhver Mur, som hans ulykkelige Skjæbne vilde reise paa hans Wei, blev hans Moder og Søster tilbage, glædende sig ved Klostersfreden. Med uskræmtet Andagt overbar de

Paaskefestens Høitid, hvis Helligholdelse paa papirskiftet Vis afgav et stiftende Skuespil, rigt paa Dine-lyst. Sanserne maatte daares og al Gfærtanke forjages under denne indviklede Afgudsdyrkelse, som i Arhundreder's Løb var bleven sat i Egtem, paa en Gang en Frugt af hierarkisk Smilthed og en barnagtig Fantasi, ret skikket til at blænde vankundige Sjæle.

Dg hvad var den svagfindede, af en haard Skjæbne kuede skotske Kvinde og selv hendes høifindede Datter nu andet end vankundige Sjæle, søgende efter Sandhedens Lys der, hvor Menneskenes taabelige Paafund næsten helt formørkede det? Med blid Hengivelse til det mystiske og med den umyndiges Fred i Hjertet overbar Genete Kirkeremonierne, medens Margaret med vilde Lyst fordybede sig i Andagt og søgte Glemsel i et fanatisk Sværmeris Afgrund. Fordybet i Helgentilbedelse saa hun ikke tilbage i det forfængelige Haab, at denne Synsfloed af Bønner, Sukke og Rys paa Træ og Sten vilde kunne udslutte Fortidens Minder og gjøre hendes Hjerte dødt for jordist Kjærlighed og jordist Lykke.

Det var nu langt fra, at Anfægtelernes Tid skulde være forbi for Margaret; tvertimod havde Knuds og Hans Thordsens Besøg avel urolige Tanker i hendes Sjæl. Saa længe Høitiden varede, lykkedes det hende dog at holde dem nede. Gudsdyrkelse i den Stil, som hun nu blev Vidne til her i Klosteret, var noget nyt for hende og pirrede hendes Indbildningskraft.

Med en Andagt, hvori der blandede sig en god Del Nysgjerrighed, havde hun i Boer Klosterkirke overværet Skjærtorsdags indviklede Ceremonier. Abbed Thomas stod for Alteret, omgivet af tolv Munkeprester, alle iførte hvide Messeshaaler, og læste den hellige Messe, hvis Hovedsag i den katolske Kirke er Brødet's og Vinens Konsekration eller Forvandling til Jesu Rjød og Blod. Tillige blev den Høstie, Abbeden skulde nyde Langfredag, indviet; thi paa Jesu Dødsdag maatte ingen Indvielse finde Sted. Altrene og de hellige Kar blev dernæst med mange Ceremonier rensede og de hellige Oljer og Salver indviiede, idet Abbeden og Munkene sang: vær hilset, hellige Offer, vær hilset, hellige Krisamen! Alteret blev afført sine Smykker, den hellige Høstie i Kalken henfat paa et Sidealter og Korset tilsløret.

Alt dette var i Margarets Dine et gripende Skuespil, og hun længtes om Aftenen efter Fortsættelsen Langfredag. Da fremtraadte Abbeden atter for Alteret og læste hele Passionen eller Jesu Videlseshistore, idet baade han og hele Menigheden nedlæste sig, da han kom til det Sted, hvor det fortælles, at Jesus opgav Aanden. En hel Række Bønner blev nu fremsagte, for Kirken, den hellige Fader i Rom, Biskopperne, den mægtige Geistlighed, Menighederne og de rettroende Hyster, og ved hver Bøn raabte Abbeden: *flectamus genua*—lad os bøje vore Knæ! Alle kastede sig til Jorden, hvorimod alle blev staaende ved Bønnen for Jøderne, som kun blev bedet denne ene Dag. Dernæst blev Korset affløret, nedtaget og lagt paa Jorden. Abbeden nærmede sig det tre Gange knælende og kyssede Jødderne paa den Korsfæstede's Billede. Derefter stedebedes hver enkelt af Menigheden til dette Jødkys, mens Munkene affang Straffesalmerne. En hellig Øhsen gennemrislede Margaret, da hendes Læber rørte Krusifikset, og hun var en Afsmagt nær, da hun atter reiste sig.

Atter Paaskeførdag nedfæntedes hendes Sjæl i den papirskiftede Gudsstjenestes Mystik, idet hun overbar Opbrændelsen af den hellige Olje fra det

gamle Aar, Døbebandets Indvielse, Antændelsen af Paaskefyset, der var prydet med fem Vognagler af Lighed med Kristi fem Saar og indsluttede hellige Virakstorn. Da løb atter Klokkerne, Messen blev læst, og Kirken gjenlød af jublende Lovsange.

Endelig kom Paaske morgen, da Klosteret gjenlød af det idelig gjentagne: *Meluja!* hvorimod Nonnerne hilste hverandre. Alle blev den Dag før Gudsstjenesten i Kirken høitidelig stænkede med Vievand, og Høimeessen læst med stor Pomp. Hvide Søndag, som Paaske dag kaldtes, endte dog med en Del temmelig verdslig Lyfthighed, idet Nonnerne om Aftenen legede med Paaskeæg og blev rigelig bevarrede.

Da Paaskefestens Oktave eller otte Dages Høitid saaledes var tilende, følte Margaret sig greben af en pinlig, hende selv uforklar Tomhed. Dog var det forklarligt nok, at der efter saa stor Ophidelse og Nervespænding maatte følge Slaphed. Hendes Indbildningskraft var bleven overmattet, hendes Dine blendede, hendes Dren døvede, men hendes Sjæl var ikke bleven beriget med en eneste ny, frugtbringende Tank, og hendes Hoved var fuldt af Legender og Fabler, af hvilke den største Part var en udskiende Fantasis vankabte Fostre. Hun følte da nu bagefter til sin egen Sorg, at hendes Sjæl fremdeles var hungrende, hendes Hjerte vansmøgtende; men hun gav ingenlunde den papirskiftede Gudsstjenestes tomme Ceremonibæsen, der næsten ikke levede Ordbets Forkyndelse nogen Blads, Skylden, tvertimod søgte hun den i sin egen formentlige Verdslighed og Svaghed; thi Vigand havde strax udtalt, at der stat Feilen.

Det er dog et Spørgsmaal, om det vilde være lykkelig Vigand i Længden at holde hendes tænke Sjæl under Naget, hvis ikke der var hændet hende noget, som dog ingenlunde glædede ham, nemlig at hun ved et Tilfælde kom sammen med en af de i hin Tid sjeldne Mænd, hos hvem fast Vedhængen ved papirskiftede Vidfarelser adledes af virkelig Fromhed og et rent Levnet.

En smuk, solklar April dag førte hun en uimodstaaelig Længsel efter Guds Sol, efter Skov, Mark, Sø og Naturens Ensomhed. Nonnernes tomme Sladder og leitede Smiger begyndte at trætte hende, og for første Gang opdagede hun, at der ikke inden for Klosterets Mure fandtes et eneste Bæsen, der vilde kunne fatte hende, naar hun udtalte de urolige Tanker, der rørte sig hos hende. Hun vilde da søge hen til sin stumme Ven, Guds fri Natur, fordem hendes kjæreste Selskab.

Med Smilthed vidste hun at undgaa det Paahæng, Abbedisse Marine havde givet hende i hendes Selskaberinde, den ihlle Søster Barbara. Da hun skal Portsøsteren nogle Mark i Gaanden, oplodes Portlaagen for hende, og med Jubel i Hjertet ilede hun ad en Stovsti ned til Mos Søens Bredder.

Her satte hun sig ned paa en Ellestub og iagttog Bølgerne's Leg i den milde Foraarsvind. Hendes Tankers Gang blev snart en Leg ligesom Bølgerne's, den ene jog den anden, og de blinkede i de glade Minders Solskin, fulde af Livets Lyst. Hun var atter ved Tjele Langsø, paa den lille Hvi i Engdal og saa Folmer Rud foran sig med sin Lut og sin Lokke-Trist. Hun hørte hans vellydende Stemme udtale muntre Ord, følte hans stærke Arme om sig, idet han bar hende ud i Baaden. Saa kom Seiladsen ned ad den speilblanke Sø, mens Solen sunklede over de grønne Skove, og Vigum Kirketaarn viste sig for dem som en Marmelstøtte, der speilede sig i Vandfladen. Saa Vandringen op i Stoven, Rampen om Flores Blanseflor og—dog

her stansede hun forfærdet over sine Tankers raske Flugt, rødmenende dybt og kastede en lille Sten i Vandet, som om hun ogsaa stanse vilde Bølgerne, disse Frister, der ved deres lofkende Hvijsenhavde ført hendes Sjæl paa Afveje.

Hun saa op og for sammen. For hende stod en ærværdig Skikkelse i Cisterciensernes hvidgraa Kutte med Hætten over den kronragede Tåse til Skjægge for Solen. Saa optagen havde hun været af sine Drømme, at hun ikke var bleven som var, før han var tæt ved hende. Nu stirrede hun paa de ædle Træk, det lange, graa Skjæg og de udtryksfulde, mørke Øine, af hvilke lygte Mildhed, stjænt tillige et forfærende Blik.

Hun reiste sig og gjengjældte Blikket med noget af sin forbums Stoltthed; men da han løstede Haanden velsigende og udtalte sit: Dominus vobiscum! hvieste hun Ræ og kysede hans fremrakte Haand. Han reiste hende op og kysede hende paa Panden.

"For nogen Tid siden vilde saa ung en Jomfrus Nærværelse paa dette Sted, alene og i denne verdslige Dragt, have voldt mig stor Forundring. Siden Søstrene i Bisping fik de Gæster, af hvilke der er gaaet saa stort Ry, kan jeg neppe tvile om, at I jo maa være Jomfru Margaret Mogensdatter af Tjele?"

"Det er den samme, som nu taler til eder," svarede Margaret og slog Øinene ned for den gamle forfærende Blik. Hun var til Mode, som kunde han læse hende lige ind i Hjertet.

"Nu," vedblev han, "det taler I for eders Moders og Søster Marines Nærværelse og Omhu, at I er her, saa langt fra Klosteret uden Besøgelse?"

"Hvem er I, ærværdige Fader?" spurgte Margaret og saa op.

"Broder Ambrosius? fra Om. Har ikke den renlige Prædikebroder Vigand nævnt mit Navn for eder?"

"Visselig!" svarede Margaret i en overrasket Tone.

"Nu, min Datter," vedblev Broder Ambrosius, "da er I vel ikke ubidende om, at jeg søger Deltagelse for eder og eders uhyggelige Moder. Jeg har ofte tænkt paa at gæste Bisping og stedes for hende; men vi Brødre fra Om faar sjelden at se et mildt Ansigt hos Søster Marine, og Broder Vigand er saare nidkjær over sin Myndighed. Dog maa I ikke se i mig en udelstgende fremmed!"

"O, tyertimod!" svarede Margaret og saa Broder Ambrosius i Øinene med frimodig Døde. "Det undrer mig at høre eders velvillige Sindelag, eftersom min Skriftefader har afmalet mig eder som en Mand af stor Strengthed, hvad I dog neppe er."

"Det turde dog i visse Stykker findes at være Tilfældet," sagde Broder Ambrosius smilende.

"Ærværdige Fader," sagde Margaret med bevæget Røst, "i denne Morgenstund, da stor Uro plagede min Sjæl, bad jeg Guds Moder: send mig en ærlig Ven—og se, I kom!"

Broder Ambrosius iagttog Margaret med et forfærende Blik. Hendes fjeldne Skjønhed, hendes Døde, hendes Røsts bløde Belklang, alt det, der vilde have vundet en Mand af mindre strenge Grundfætninger gjorde ham mistroisk.

"I er en Svadatter," sagde han, "og Verden har lært eder at smigre. I tage dog helst ikke Guds Moders helige Navn forsængeligt og digt ikke en Bøn, I ikke virkelig bad."

Margaret saa kun paa Broder Ambrosius til Svar, men det Blik gjorde ham skamsfuld.

"I har desuden," vedblev han forlegen, "i Broder Vigand en nidkjær, kyndig Skriftefader og fuldtro Ven." (Mere.)

Billige Bøger!

Vi har saa mange Bøger, at vi ikke har Plads til dem. Se dette Tilbud! Send os en eneste Dollar, saa skal De saa i nærmeste Express-Office:

- 1 Engelbrekt Engelbrektsøn.
- 1 Bondehøvdningen.
- 1 Niels Juul og Lørdenshoff.
- 1 Astronomens Romantik.
- 1 Hvor laa Vinland?
- 1 Politinotiser.
- 1 Fæstaler.
- 1 Ruslands Historie; af Ehrige.
- 1 Gustav Adolf og Tredveaarskrigen; af Topelius.

Ikke en Dollar Stykket, men ad disse Bøger for bare \$1.00!

Naar Bøgerne er saa umaadeligt billige synes vi, at om man selv ikke trænger dem, saa kan man alligevel købe dem og forære dem til Føll, som trænger god Læsning. Udbrag nogenfinde før er norfle Bøger blevne solgte saa billigt.

Vil man have Express-Udgifterne forudbetalt, maa man sende 25 Cts. extra.

Skriv til
Amerika Pub. Co.,
Madison, Wis.

CUNARD LINIEN

ETABLERET 1840.
CAMPANIA og LUCANIA, dobbeltpropellede, 620 Fod lange, 30,000 Hestkr.,
UMERIA og ETRURIA, 526 Fod lange, 14,500 Hestkræfter.
IVERNIA og SAXONIA, dobbeltpropellede, 600 Fod lange, 14,150 Ton.
Dette nye, dobbeltpropelledede Dampskib
CAEPATHIA, 558 Fod lang, 13,000 Ton.
Det dobbeltpropelledede Dampskib
ULTONIA, 513 Fod lang, 9,000 Ton
og den altid populære **AURANIA.**
Rekord: 5 Dage, 7 Timer, 23 Min.
F. S. WHITING, Mgr., Dearborn & Randolph, Chicago eller Lokal-Agenten overalt.

A. G. Johnson Co., 10-14 Washington Ave. S., - - - Minneapolis, Minn.

R. M. Lamp og
Olson & Jacobson { Madison, Wis.
Agenter.

THE MOST POPULAR IN USE
ESTERBROOK'S STEEL PENS.
150 STYLES TO SUIT ALL WRITERS, ALL STATIONERS HAVE THEM.
WORKS CAMDEN N. J. 26 JOHN ST. NEW YORK.

FIRST NATIONAL BANK of Madison, Wisconsin

Depository of the United States.

DIRECTORS:

N. E. VanSlyke, Pres. Wayne Ramsay, Cashier. F. F. Proudft. J. E. Mosley
M. E. Fuller, Vice Pres. M. C. Clarke, Asst. Cashier. B. J. Stevens. Wm. F. Vils:
CAPITAL, \$100,000. SURPLUS, \$100,000. Additional liabilities of stockholders, \$100,000.
Issues certificates of deposit bearing interest. Buys and sells exchange on all important places and
forwards drafts and transacts all legitimate banking business.

To Jernbanevognladninger GAS RANGES

netop ankomne.

De er af de aller nyeste. Elevated Broilers. Removable Burners. Send ind din Ordre tidlig og undgaa Trængslen.

MADISON GAS & ELECTRIC CO.
126 East Main Street.

Telefon:—Standard, 23; Bell, 144—Vi holder aabent hver Aften.

Established 1853. THE STATE BANK Madison, Wis.

Loans Made on Approved Real Estate Security.

SAVINGS BANK DEPARTMENT Paying Compound Interest on Time Deposits

.....MONEY SENT TO.....

England, Ireland, Germany, Norway and all accessible points in the United States.

L. S. HANKS, President. J. H. PALMER, V.-President. E. O. KNEY, Cashier.

OLSON & JACOBSON,

har netop modtaget fra Norge:

Gammeløst, Sjedoft Anchovis, Ludeffst, Røgede Gardiner og Silb samt Lytebær.

201 E. Main St., - - - Madison, Wis.

FRED. M. SCHLIMGEN.

Monumenter.

Hvis du har tænkt at saa et Granit eller Marmor-Monument i Vaar eller til Sommeren, kom og besøg os se det største og bedste Oplag som nogenfinde er frembragt her i Byen. Vi har i vort Varelag fem og otti nye og moderne Monumenter af Barre, Quincy, Montello, Waujar og St. Cloud Granit; ogsaa blaa og lystulstret Marmor, hvilke vi kan sælge til rimelige Priser. Førstklasset Arbejde og bedste Varer. Kan du saa se med egne Øine, hvad du faar for Pengene.

124 West Main Street,
Overfor Courthouse.

Madison, Wis.

Mærk!

Paa den røde Kap paa Bladets første Side vil De se til hvilken Tid De har betalt for "Amerika".

Subscriptions-Blanket.

AMERIKA PUBLISHING CO.,
Madison, Wis.

Indlagt vil De finde \$....., hvilket betaler for "Amerika" fra..... til....., og bedes kvitteret for paa Adresselappen.

Navn.....

P. O. Adresse.....

County..... Stat.....